

OBSAH.

	Strana
Část povšechná	7
Definice operace porodnické	7
Narkosa	10
Asistence	14
Desinfekce	14
Profylaxe	17
Uložení ženy	18
O nástrojích	21
Měření pánve	22
Měření vnitřních průměrů pánve	33
Rozměry hlavičky	42
Část speciální	44
Rozdělení operací porodnických	44
I. Operace přípravné	46
A) Umělé rozšíření cest porodních	46
a) Rozšíření měkkých cest porodních	46
<i>a) Umělé rozšíření hrdla děložního . . . . .</i>	<i>46</i>
<i>a¹) Dilatace hrdla nekrvavá . . . . .</i>	<i>52</i>
1. Dilatace hrdla látkami bobtnavými	52
2. Dilatace hrdla postupná nástroji pevnými, tyčinkovitými	54
3. Rychlé, násilné rozšíření nástroji pevnými, klešťovitými (divulsio)	54
4. Dilatace manuální	58
5. Stažení jedné dolní končetiny	59
6. Roztažení hrdla děložního balony (hystereuryssa, metreuryssa)	59
<i>a²) Dilatace hrdla krvavá . . . . .</i>	<i>64</i>
1. Nástřihy branky (hysterostomatotomia)	64
2. Oboustranné hluboké nástřihy branky (incisio bilateralis cervicis uteri secundum Dührssen)	65
3. Řez císařský poševní dle Dührssena (sectio caesarea vaginalis sec. Dührssen)	66

β) Umělé rozšíření pochvy	68
γ) Umělé rozšíření lůna a vchodu poševního, nářezy vchodu poševního (episiotomia)	69
δ) Odstranění překážek způsobených nádory a nádorovitými útvary	71
b) Rozšíření kostěných cest porodních	72
a) Rozpoltění spony stydké (symphyseotomie)	72
β) Protětí kosti stydké (pubotomie, ischiopubotomie, hebotomie)	82
B) Umělé přerušování těhotenství	85
a) Umělý porod předčasný (Partus praematurus artificialis)	89
b) Umělý potrat (Abortus artificialis)	92
Způsoby zavádění předčasného porodu a potratu	99
1. Prostředky chemické	99
2. Prostředky termické	101
3. Prostředky elektrické	102
4. Prostředky mechanické	102
a) Dráždění bradavek prsních	102
b) Tření čípku	102
c) Massage dělohy	102
d) Tamponáda pochvy	103
e) Nabodnutí blan	103
f) Odloupení blan	105
g) Vnitroděložní injekce	106
h) Katheterisace dělohy	107
ch) Dilatace hrdla děložního látkami bobtnavými	108
i) Dilatace hrdla děložního nástroji (divulsio)	108
j) Dilatace hrdla děložního balony	109
C) Odstranění komplikací porodních a překážek vzniklých částmi plodovými 111	
a) Výhřezy malých částí	111
1. Naléhání a výhřezy pupečníku vedle hlavičky	114
2. Naléhání a výhřezy horních končetin vedle hlavičky	119
3. Naléhání a výhřezy dolních končetin vedle hlavičky	120
b) Zaklínění hlavy dvojčat	120
c) Zrůdy	122
D) Protržení blan	123
E) Změny polohy a držení plodu	127
a) Obrat	127
1. Obrat hmaty zevními	129
a) Obrat na hlavičku zevními hmaty	130
b) Obrat na konec pánevní zevními hmaty	132
2. Obrat hmaty kombinovanými	132
a) Obrat na hlavičku hmaty kombinovanými podle Braxtona-Hickse nebo Hohla	133
b) Obrat na konec pánevní hmaty kombinovanými podle Braxtona-Hickse nebo Hohla	134

3. Obrat hmaty vnitřními	137
a) Obrat na hlavičku hmaty vnitřními	140
b) Obrat na konec pánevní vnitřními hmaty	142
Provedení obratu	155
Komplikace obratů	161
Prognosa obratů	164
b) Přeměna polohy obličejové v polohu záhlavím	165
c) Profylaktické stažení nožky u poloh ří- ních	167

II. Operace porod ukončující 174

A) Vybavení plodu nezmenšeného cestami přirozenými 174

a) Extrakce manuální, vytažení plodu ru- kama u poloh koncem pánevním	174
1. Extrakce manuální dolních končetin a trupu	181
2. Extrakce horních končetin a hrudníku	186
3. Extrakce hlavičky	190
b) Extrakce kleštěmi	200
Kleště (forceps)	200
1. Zavedení kleští	219
2. Uzavření kleští	222
3. Pokusná trakce	223
4. Trakce vlastní	224
5. Sejmutí kleští	229
Zakládání kleští ve východu pánve	231
Zakládání kleští na polohy záhlavím, normálně rotované	231
Zakládání kleští na polohy záhlavím, abnormně rotované	234
Zakládání kleští na polohy záhlavím ve hlubokém příčném stavu	237
Zakládání kleští na polohy záhlavím ve hlubíně pánevní	241
Zakládání kleští na polohy obličejové	242
Zakládání kleští na polohy čelní	246
Zakládání kleští ve vchodu pánve (kleště vysoké čili atypické)	246
Zakládání kleští na hlavičku následující	252
c) Expresse (expressio foetus)	256
B) Vybavení plodu zmenšeného cestami přirozenými	259
a) Zmenšení hlavičky	259
1. <i>Kraniotomie</i>	259
Perforace hlavičky při polohách čelních a obličejových	277
Perforace hlavičky následující	278
2. <i>Kranioklasie</i>	278
3. <i>Kraniotripsie</i> (kephalotripsie)	278
b) Rozkouskování těla plodu	280
1. <i>Dekapitace</i>	283
2. <i>Embryotomie</i>	291

C) Vybavení plodu cestami umělými (sectio caesarea abdominalis) . . .	292
Konservativní řez císařský břišní (sectio caesarea abdominalis conservativa)	299
1. Řez císařský korporální (sectio caesarea abdominalis corporalis)	299
2. Řez císařský cervikální (sectio caesarea abdominalis cervicalis)	302
Radikální řez císařský břišní (sectio caesarea abdominalis radicalis)	304
1. Supravaginální amputace dělohy (Amputatio uteri supravaginalis secundum Porro)	304
1. Totální abdominální hysterectomie při řezu císařském (hysterectomia abdominalis totalis)	304
III. Odstranění zbytků vejce	307
A) Odloupnutí a vybavení koláče plodového (extractio placentae) . . .	307
B) Vybavení zbytků blan	313
IV. Ošetření za porodu zraněných částí u matky a u plodu . . .	314
A) Ošetření zraněných měkkých cest porodních u matky	314
1. Trhliny těla a hrdla děložního. (Ruptura uteri)	315
2. Trhliny pochvy	321
4. Trhliny lůna a hráze	322
B) Ošetření za porodu zraněných částí u plodu	325

OPRAVY.

Str. 6. řádek	2. zdola	místo	důležitými	má být	důležitými.
„ 73. „	25. shora	„	symphyseotomil	„ „	symphyseotomii.
„ 148. „	15, 19, 24	„	Bandlov-ou	„ „	Bandl-ovou.
„ 150. „	5, 6, 7	„	Bandlov-a	„ „	Bandl-ova.
„ 192. „	3. zdola	„	Bandlov-y	„ „	Bandl-ovy.
		„	jako by	„ „	jakoby.